

Van : DENK-fractie in de gemeenteraad van Arnhem
Aan : College van B&W
Betreft : Schriftelijke vragen conform Art. 44 RVO
Onderwerp : inzake artikel FTM over racisme bij aanpak criminaliteit bij het RIEC

Arnhem, 2 oktober 2024

Aan het college van burgemeester en wethouders,

Toelichting:

De fractie van DENK is enorm geschrokken van het artikel FTM^{1 2} over de aanpak van criminaliteit waarbij samenwerkende overheden de nationaliteit en afkomst van personen registreerden. Er werden daarbij rapporten opgesteld door het Regionaal Informatie en Expertise Centra (RIEC); een samenwerkingsverband van onder meer de Belastingdienst, de politie en gemeenten.

In het artikel wordt vooral duidelijk hoe het RIEC, en daarmee ook de gemeenten, aankeken tegen – met name – de Turkse gemeenschap:

“Uit interviews met in totaal elf medewerkers van onder meer de Belastingdienst, de politie, gemeenten in Noord-Holland en het RIEC blijkt dat Turkse Nederlanders volgens hen ‘erg bedreven’ zijn in toeslagenfraude, btw-fraude en allerlei vormen van omzet-, loon- en belastingfraude.”

Ook ander citaat over Turkse Nederlanders uit het rapport is: *“Fraude is hun businessmodel en de verklaring daarvoor is hun afkomst”*.

Gezien het vorenstaande stelt ondergetekende, namens de fractie van DENK, op grond van artikel 44 van het Reglement van orde, de volgende schriftelijke vragen:

1. Heeft de gemeente Arnhem kennisgenomen van het onderzoek van Follow The Money, waaruit blijkt dat het RIEC jarenlang gegevens over nationaliteit en geboorteland heeft verzameld bij de aanpak van criminaliteit, zonder duidelijke wettelijke basis? Wat is het standpunt van het college over de onthullingen in het artikel van Follow the Money?
2. De Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme stelt dat de situatie niet alleen "riekt naar racisme" maar "het is racisme". Deelt het college dit oordeel?
3. Hoe kan het college verklaren dat een professioneel samenwerkingsverband zoals het RIEC mogelijk discriminerend heeft gehandeld?

¹ <https://www.ftm.nl/artikelen/overheden-willen-weten-waar-burgers-zijn-geboren?share=nvJR4mSZ%2FMIExChXv4lxCRTr2XEFQxJKxevHQMFAa1r0FaJrVtOXEqdu7uVE0%3D>

² <https://www.ftm.nl/artikelen/coordinator-discriminatiebestrijding-onderzoek-gevolgen-gebruik-nationaliteit-aanpak-ondermijning?share=aDZHYAMCOwTyHlhUIjU6nCfk7YuZ2r5B1g1P1se3%2BGtKPXJY7kEQGfQFNlxq6cg%3D>

4. In rapporten van het RIEC wordt gesuggereerd dat fraude 'onderdeel van de cultuur' zou zijn van bepaalde gemeenschappen, zoals de Turkse gemeenschap. Hoe beoordeelt het college deze bewering? Is het college het eens met de zorg dat dergelijke generalisaties kunnen bijdragen aan discriminatie en stigmatisering?
5. Hoe waarborgt de gemeente dat er binnen samenwerkingen met instanties zoals het RIEC geen etnische profilering of discriminatie plaatsvindt op basis van nationaliteit en/of afkomst? Welke specifieke maatregelen zijn hiervoor genomen?
6. Welke gegevens en indicatoren worden er door het RIEC gebruikt met betrekking tot Arnhem? Worden er ook gegevens over nationaliteit en/of afkomst verwerkt? En welke rol speelt de gemeente hierin? Levert de gemeente ook informatie aan het RIEC? Zo ja, welke?
7. Kan het college garanderen dat er geen discriminerende praktijken zoals omschreven in het artikel van Follow the Money hebben plaatsgevonden in onderzoeken gericht op Arnhemmers en Arnhem? Zo nee, waarom niet?
8. Is het college op de hoogte van andere onderzoeken van het RIEC in Arnhem waarin mensen specifiek zijn onderzocht op basis van hun nationaliteit of afkomst?
9. DENK heeft in de afgelopen jaren signalen ontvangen van ondernemers die niet begrijpen waarom ze specifiek onder de loep werden genomen. Heeft het college in de afgelopen jaren ook vergelijkbare signalen ontvangen? Zo ja, hoe is hiermee omgegaan?
10. Ziet het college het risico dat bepaalde wijken in Arnhem, disproportioneel vaak worden aangewezen als 'handhavingsknelpunten' bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit? Welke maatregelen neemt het college om te voorkomen dat dergelijke etnisch getinte classificaties in Arnhem plaatsvinden? Kan het college garanderen dat hierbij geen discriminerende criteria zijn gebruikt?
11. Kan het college garanderen dat discriminerende handelswijzen zoals beschreven in het artikel van Follow the Money niet hebben plaatsgevonden in Arnhem? Zo nee, waarom niet?
12. In het artikel wordt aangegeven dat het voor journalisten moeilijk is te controleren wat er binnen het RIEC gebeurt. Herkent het college dit beeld? Op welke manier kan het college bijdragen aan meer transparantie voor journalisten?
13. Is het college bereid om samen met andere instanties, zoals de Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme, een onafhankelijk onderzoek te starten naar de vraag of migrantengemeenschappen, waaronder in Arnhem, onevenredig zijn benaderd door het RIEC en de gevolgen van de betreffende praktijken? En als er landelijk zo'n onderzoek komt, is het college dan bereid om daaraan bij te dragen en de gemeenteraad op de hoogte te houden van de voortgang?
14. Welke concrete stappen onderneemt het college verder om ervoor te zorgen dat etnische minderheden in Arnhem niet disproportioneel worden benadeeld in onderzoeken naar ondermijnende criminaliteit (i.e. buiten het RIEC om)?
15. Hoe kijkt het college naar de toenemende polarisatie in het landelijke politieke debat, waar migrantengemeenschappen vaak worden gestigmatiseerd in het gesprek over criminaliteit? Welke stappen onderneemt Arnhem om te voorkomen dat dit de stad beïnvloedt?
16. Het gebruik van data-analyse en profilering bij criminaliteitsbestrijding lijkt migrantengemeenschappen vaak disproportioneel te raken. Hoe wil het college de rechten van deze gemeenschappen in Arnhem beschermen? Wat doet het college binnen eigen organisatie om dit tegen te gaan?

Yıldırım Usta

DENK Arnhem